

عنوان مقاله:

اعیان، نعمات محفل بی رنگند (بررسی تطبیقی تمثیل های وحدت وجود در آثار بیدل و اوپانشادها)

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات شبه قاره، دوره 10، شماره 35 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 96

نویسندگان:

رقیه همتی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور

عبداله ولی پور - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور

خلاصه مقاله:

عرفان اسلامی با عرفان هندی شباهت‌های زیادی دارد، در این میان اندیشه وحدت وجود یکی از شایان توجه‌ترین مباحث است. اوپانشادها یکی از مهم‌ترین کتاب‌های مقدس هندوان است، که درون‌مایه عرفانی دارد و با زبان رمز و تمثیل بیان شده است. اولین اصل و مبحثی که اساس و بنیان تعلیمات اوپانشادهاست، مبحث وحدت وجود است، بیدل دهلوی نیز که یکی از شیفتگان اندیشه وحدت وجود است، هرچند تاثیرپذیری وی از اندیشه وحدت وجودی ابن عربی غیرقابل انکار است، ولی نظر به این که بیدل تمام عمر خود را در میان هندوان سپری کرده است، قطعاً در تعالیم عرفانی خود از اندیشه‌های هندی نیز تاثیر پذیرفته و تمثیل‌هایی را که اوپانشادها برای تبیین و تشریح اندیشه وحدت وجود بیان کرده، در آثار خود منعکس کرده است. این پژوهش به شیوه توصیفی-تحلیلی به بررسی تطبیقی تمثیل‌های مشترک وحدت وجود در اوپانشادها و آثار بیدل پرداخته است. حاصل پژوهش نشان می‌دهد که هرچند تمثیل‌های وحدت وجود در آثار بیدل دهلوی، بسیار زیاد است، ولی در این میان، تمثیل‌های آب و مظاهر آن، آینه و تصویر، سایه و آفتاب، هسته و درخت، خواب و بیداری، رنگ و بی‌رنگی، نفس و صوت و نطق، از جمله تمثیل‌های مشترک وحدت وجود در اوپانشادها و آثار بیدل است.

کلمات کلیدی:

وحدت وجود، عرفان اسلامی، عرفان هندی، بیدل دهلوی و اوپانشاد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/889612>

